บทที่ 9

นโยบายการประมงของประเทศไทย

- นโยบายการพัฒนาประมงของไทย แบ่งออกได้เป็น 4 นโยบาย คือ
  - 1. นโยบายการประมงในน่านน้ำไทย
  - 2. นโยบายการประมงนอกน่านน้ำไทย
  - 3. นโยบายการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
  - 4. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมประมง

นโยบายการประมงในน่านน้ำไทย

- **1. เร่งรัดการจัดการใช้ทรัพยากรประมงให้มีความเป็นระเบียบและเหมาะสม มีแนวทางและมาตรการดังนี้**
  - **1.1 ควบคุมเรือประมงให้มีจำนวนเหมาะสมกับปริมาณทรัพยากร**
  - **1.2 ควบคุมเครื่องมือทำประมง**

- **1.3** ควบคุมพื้นที่ทำประมง
- **1.4** กำหนดฤดูกาลจับและห้ามจับสัตว์น้ำ รวมทั้งการครอบครองสัตว์น้ำบางชนิด
- **1.5** ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการกำหนดสิทธิทำประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่ชาวประมงในท้องถิ่น
- **1.6** สนับสนุนและเสริมสร้างสมรรถนะของหน่วยงานต่างๆในการควบคุมการทำประมง

- **2. ฟื้นฟูทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คงศักยภาพการผลิตสูงสุด มีแนวทางและมาตรการดังนี้**
  - **2.1 สนับสนุนการควบคุมและแก้ไขคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อทรัพยากรประมง**

- **2.2** ประเมินผลและตรวจสอบสภาวะการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรประมงโดยติดตาม ตรวจสอบ และประเมินสภาวะการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรประมงในแหล่งทำประมงที่สำคัญทั้งในน้ำจืดและทะเล เพื่อนำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

2.3 พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง

❖ **3. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพชาวประมง มีแนวทางและมาตรการดังนี้**

- **3.1 พัฒนามาตรฐานเรือประมง พนักงานเดินเรือ และลูกจ้างเรือประมงให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล**

- **3.2** ส่งเสริมธุรกิจการประมงให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น
- **3.3** ส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน
- **3.4** ส่งเสริมและพัฒนาการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารด้านการประมง

นโยบายการประมงนอกน่านน้ำไทย

- **1. ส่งเสริมและพัฒนาการประมงนอกน่านน้ำไทย มีแนวทางและมาตรการดังนี้**
  - **1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการเจรจาการทำประมงร่วมกับรัฐชายฝั่งต่างๆ**
    - **1.1.1จัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อเจราจาการทำประมง และเผยแพร่การประชาสัมพันธ์**

- **1.1.2**จัดตั้งเจ้าหน้าที่ด้านการประมงประจำสถานทูตไทย หรือสถานกงสุลใหญ่เพื่อประสานงานติดตามประเมินผล
- **1.2** สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มชาวประมงเพื่อเจราจาทำประมงนอกน่านน้ำไทย

- **1.3** ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดหาแหล่งเงินทุนและจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการประมงนอกน่านน้ำไทย โดยมีการเร่งรัดการจัดตั้งกองทุนจากแหล่งต่างๆ เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ

- **1.4** สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการต่อเรือ เครื่องมือและอุปกรณ์ทำประมง
- **1.5** ส่งเสริมและสนับสนุนการสำรวจแหล่งประมง โดยศึกษา ค้นคว้าทรัพยากรแหล่งประมงในเขตน่านน้ำใกล้เคียง

- **1.6** พัฒนาระบบขนส่ง และเก็บรักษาสัตว์น้ำจากแหล่งประมง โดยใช้เรือลำเลียงการแปรรูปขั้นต้นในเรือ ปรับปรุงประสิทธิภาพห้องเย็นบนเรือ
- **1.7** ส่งเสริมความร่วมมือทางการประมงระหว่างภาครัฐและเอกชนในระดับภูมิภาค

- **1.8** พัฒนาท่าเทียบเรือ และสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดการขนถ่ายสัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรับปรุงท่าเทียบเรือ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆให้เพียงพอ
- **1.9** สนับสนุนความต้องการด้านพลังงานและปัจจัยอื่นๆเพื่อพัฒนาธุรกิจการประมงนอกน่านน้ำ โดยพัฒนาการผลิตน้ำแข็งและน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอ
- **1.10** ส่งเสริมการประกันภัยเรือประมงเพื่อเป็นหลักทรัพย์ และชดเชยการสูญเสีย

❖ **2. คุ้มครองและควบคุมกองเรือประมงไทยที่ออกไปทำประมงในต่างประเทศ มีแนวทางและมาตรการดังนี้**

- **คุ้มครองการลงทุนของธุรกิจประมงในต่างประเทศภายใต้เงื่อนไขการตกลงและกติการะหว่างประเทศ**
- **กำหนดมาตรการและวิธีการเพื่อคุ้มครองการเดินเรือผ่านน่านน้ำต่างประเทศ**
- **ดำเนินการจดทะเบียนเรือและผู้ประกอบธุรกิจประมงนอกน่านน้ำเพื่อกำกับดูแลตาม**

❖ **3. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ชาวประมง มีแนวทางและมาตรการดังนี้**

- พัฒนาความรู้และประสบการณ์ของชาวประมงเกี่ยวกับการทำประมงนอกน่านน้ำ
- สาธิตเทคโนโลยีการประมงน้ำลึกแก่กลุ่มชาวประมง

❖ **4.** คุ้มครองและช่วยเหลือแรงงานประมง โดยเฉพาะในกรณีประสบปัญหาถูกต่างประเทศจับกุม รวมทั้งการจ่ายค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนต่างๆในการทำประมง

นโยบายการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

- **1. พัฒนาเทคนิคการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มีแนวทางและมาตรการดังนี้**
  - 1.1 พัฒนาและปรับปรุงวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
  - 1.2 ศึกษาวิจัย และพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดใหม่ที่มีศักยภาพทางการตลาด เช่น สัตว์น้ำประเภทหอย สาหร่ายทะเล ปลากระบอก ไรสีน้ำตาล ปูทะเล ปลาหมึก ปลิงทะเล

- 1.3 ปรับปรุงและกำหนดมาตรฐานพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ โดยเร่งศึกษาค้นคว้า วิจัยด้านพันธุกรรมสัตว์น้ำ เพื่อให้ได้พันธุ์ที่ดีสำหรับนำไปเพาะเลี้ยง
- 1.4 กำหนดมาตรฐานโรงงานเพาะฟัก และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำโดยเฉพาะกุ้งทะเลพร้อมทั้งสนับสนุนการให้บริการทางวิชาการและรับรองคุณภาพผลผลิตแก่โรงเพาะฟักและฟาร์มที่จดทะเบียน

- 1.5 เร่งรัดการศึกษาวิจัยเทคนิคและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพื้นเมืองที่หายากและกำลังจะสูญพันธุ์ ได้แก่ การวิจัยและฟื้นฟูปลาไทย เพื่อนำไปปล่อยในแหล่งธรรมชาติหรือการเพาะเลี้ยงในเชิงพาณิชย์
- 1.6 ส่งเสริมและสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร

- **1.7** จัดทำแผนที่แสดงบริเวณที่อยู่ของสัตว์น้ำตามชนิด ประเภทที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามศักยภาพของพื้นที่

❖ **2. ป้องกันและรักษาสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม เพื่อมิให้ทำลายอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแนวทางและมาตรการดังนี้**

- 2.1 เร่งรัดการควบคุมดูแลป้องกัน และลดมลภาวะของแหล่งน้ำ
- 2.2 กำหนดเขตพื้นที่และจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ

- 2.3 จัดระบบน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งในเขตพื้นที่ส่งเสริม
- 2.4 สนับสนุนให้กรมประมงมีอำนาจในการควบคุมการใช้ยา อาหาร และสารเคมีที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 2.5 สนับสนุนให้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากกิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขนาดใหญ่

❖ 3. พัฒนาและสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแนวทางและมาตรการดังนี้

- 3.1 จัดระบบน้ำและปัจจัยพื้นฐานด้านอื่นๆรวมทั้งแหล่งเงินทุนเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยธรรมชาติ

- 3.2 เร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กำหนดแนวเขตการใช้ประโยชน์ป่าไม้ชายเลนและที่สาธารณะประโยชน์ที่ชัดเจน และลดขั้นตอนในการขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- 3.3 ศึกษาและจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อกำหนดเป็นแหล่งแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำสำหรับการเพาะเลี้ยง

- 3.5 กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ประมงประจำอยู่ในประเทศคู่ค้าที่สำคัญเพื่อดูแลและขยายสินค้าสัตว์น้ำ
- 3.6 สนับสนุนการรวมกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- 3.7 พัฒนาการวิเคราะห์ข้อมูลและบริการข่าวสารสินค้าสัตว์น้ำ โดยการจัดตั้งศูนย์วิเคราะห์ข้อมูล และบริการข่าวสารสินค้าสัตว์น้ำ โดยการศึกษาวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์สัตว์น้ำให้เต็มที่ ทั้งในด้านคุณภาพและการเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ

นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมประมง

- **1.ส่งเสริมการหาแหล่งวัตถุดิบสัตว์น้ำให้เพียงพอกับความต้องการของอุตสาหกรรมประมง มีแนวทางและมาตรการดังนี้**
  - 1.1 ส่งเสริมการหาแหล่งวัตถุดิบเพิ่มเติม ทั้งแหล่งวัตถุดิบภายในประเทศ และการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการทำประมงร่วมนอกน่านน้ำ

- 1.2 เร่งรัดให้มีการปรับปรุงคุณภาพสัตว์น้ำภายหลังการจับ เช่น ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานของท่าเทียบเรือสะพานปลาและสภาพแปรรูปขั้นต้น

❖ **2. ส่งเสริมและพัฒนาการตลาดสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ มีแนวทางและมาตรการดังนี้**

- 2.1ปรับปรุงโครงสร้างของรัฐ ด้านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสัตว์น้ำให้เป็นเอกภาพเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ รวมทั้งให้เอกชนร่วมรับผิดชอบในการควบคุมมาตรฐานการผลิตสินค้า

2.2 ปกป้องและรักษาตลาดต่างประเทศ

- เจรจาการค้ากับต่างประเทศเพื่อลดอุปสรรคและหาแนวทางในภาครัฐเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศคู่ค้าให้มีมากขึ้นเป็นลำดับ
- ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบทางการค้าของไทยให้สอดคล้องกับกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศ

- พัฒนาตลาดต่างประเทศ
  - ศึกษา กฎ ระเบียบข้อบังคับทางการค้า และลู่ทางการตลาดของประเทศผู้ซื้อให้ทันต่อเหตุการณ์
  - ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของไทยให้เป็นที่ยอมรับของตลาดโลก
  - ให้สินเชื่อในการส่งออกโดยผ่านธนาคารเพื่อการนำเข้า-ส่งออก
  - ส่งเสริมและขยายการส่งออกโดยการขนส่งทางเรือ อากาศ เพื่อส่งเสริมการส่งออก

- 2.4 ส่งเสริมให้มีการประกันการเสี่ยงภัยของผู้ส่งออก โดยลดค่าเบี้ยประกันภัยลงเพื่อจูงใจผู้ประกอบการให้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น
- 2.5 พัฒนาตลาดสินค้าสัตว์น้ำภายในประเทศ
  - จัดตั้งตลาดกลางซื้อ-ขายสินค้าสัตว์น้ำโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น
  - จัดให้มีตลาดสัตว์น้ำระดับประเทศที่ได้มาตรฐานแทนตลาดกลางสัตว์น้ำสะพานปลา กรุงเทพฯ เดิมซึ่งย้ายไปอยู่สถานที่แห่งใหม่

- **3. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสัตว์น้ำในระบบอุตสาหกรรมประมง มีแนวทางและมาตรการดังนี้**
  - 3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเข้าเทคโนโลยีชั้นสูงจากประเทศที่พัฒนาแล้วมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมประมง โดยลดภาษีการนำเข้าเครื่องจักรกล และอุปกรณ์การผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง เพื่อช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าของสินค้าแปรรูปให้สูงขึ้น และให้ผู้ประกอบการมีโอกาสมากขึ้นในการแข่งขันในตลาดโลก

- 3.2ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่
- 3.3กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและข้อแนะนำในการผลิต
- 3.4ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และข้อมูลระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนโดยสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารและสิ่งพิมพ์ทางด้านการผลิตและการตลาดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

- 3.5 ส่งเสริมการป้องกันรักษาสภาวะแวดล้อมอันเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมประมง
  - ให้มีการกำจัดของเสียและการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียในกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมประมงอย่างทั่วถึง
  - ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปล่อยของเสียต่างๆให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

❖ **3.6** ส่งเสริมให้มีนิคมอุตสาหกรรมประมง ได้แก่ จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมประมงในลักษณะสมบูรณ์แบบ โดยมีพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน รวมทั้งท่าเทียบเรือและระบบบำบัดของเสีย